

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Onverschrokken bijter

In de maand dat ik deze column schrijf, hartje zomer, sneuvelt een veelgeroemd, dapper en eigenzinnig journalist. Peter R. de Vries, misdaadjournalist, talkshowgast, voetbalmakelaar, bijna-politicus, woordvoerder en vertrouwenspersoon van een kroongetuige in een megaproces tegen een grote drugs-crimineel. Naar het zich laat aanzien - we weten het allemaal nog niet - omgelegd vanwege die laatste rol, door een rapper van 21 jaar die snel wat geld en aanzien in een criminele organisatie wilde verdienen.

Als nederige scribent bij de beroepsorganisatie van accountants kan ik alleen maar bewondering hebben voor Peters vasthoudendheid, gedrevenheid en successen bij het vinden van de waarheid, het lichten van tegels en het bestrijden van onrecht. Natuurlijk, ook ik ergerde me soms als hij weer aan die talkshowtafel zat om overal iets van te vinden, met die priemende blik en dat nasale stemgeluid. Maar als misdaadjournalist was hij vooral een onverschrokken bijter, die niet losliet tot de waarheid op tafel lag.

Bij de immer terugkerende discussies over de rol van de accountant rondom fraude, komt ook de journalistiek nogal eens ter sprake. Te vaak blijkt dat die het werk doet wat (in ieder geval deels) door de

accountant gedaan zou moeten worden. Denk aan het jarenlange graafwerk van Dan McCrum, onderzoeksjournalist van The Financial Times, die al in 2015 begon met publiceren over onverklaarbare zaken bij de Duitse betaaldienstverlener Wirecard. Berichtgeving die de controlerend accountant toch echt aan het denken had moeten zetten, scherper had moeten maken, wantrouwendere richting een fintech-bedrijf dat zijn geld onder andere verdiende met betaaldiensten voor de gok- en porno-industrie.

Denk aan de Zuid-Afrikaanse onderzoeksjournalist Rob Rose, die onthulde dat het een klokkenluider was die de accountant op het spoor zette van de fraude bij meubelconcern Steinhoff. Denk aan ons vaderlandse onderzoeksplatform *Follow the Money* (Bent u al lid en zo nee: waarom niet?), dat graafwerk doet naar "mensen, systemen en organisaties die zich (financieel-economisch) misdragen en daarmee mogelijk schade aanrichten aan groepen in de samenleving". Zoals recent nog naar de belastingroutes van Pfizer en Moderna, de pharmareuzen die u de afgelopen maanden in uw bovenarm mocht begroeten. Ze worden er niet armer van, zogezegd.

"Als de journalistiek het kan, moet de accountant het ook kunnen",

aldus hoogleraar Leen Paape (zie elders in dit nummer) vorig jaar tijdens een debat over Wirecard. En zo is het, want de accountant zit er bovenop. Naast de fraai gepoetste cijfers die u van de opdrachtgever krijgt, is het ook zaak om een gedegen omgevingsanalyse te doen. Google afgraven naar mogelijke lijken in de kast, naar kritische commentaren van analisten en journalisten. Extra scherp kijken naar opmerkelijk hoge omzetten van nagelsalons, kapperszaken, zonnestudio's, horecabedrijven of sportscholen, midden in coronatijd. "Er is sprake van structurele infiltratie door de georganiseerde misdaad, in het vastgoed, in de horeca, in de financiële wereld en in het bedrijfsleven", schreef Paul Stamnijder, partner van de Reputatiegroep, als reactie op de moord op De Vries. Het zijn sectoren die ook een beroep doen op notarissen, fiscalisten, advocaten en accountants.

Misschien moet u zelf ook wat vaker een beetje onderzoeksjournalist willen zijn. Met de blik van buiten naar uw opdrachtgever kijken. Een onverschrokken bijter, niet bang voor enige intimidatie door de klant. Onafhankelijk en met een rechte rug. Altijd op zoek naar de waarheid, in het publiek belang. Vanaf zijn wolk kijkt een dappere journalist dan vast tevreden op u neer. ←